

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
* Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
* Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY (SOBOTA), MARCH 31, 1945

STEVILKA (NUMBER) 75

Oklopne divizije se v ale skozi Nemčijo

Rdeča vojska je udarila proti Sloveniji; ruske sile so vdrle v Avstrijo

PARIZ, sobota, 31. marca. — Ameriški tanki so včeraj brez vsakega odpora drveli na 21-miljski fronti preko obramb ob reki Eder 182 milj južozapadno od Berlina, medtem ko so ameriške sile na severnem sektorju grozile, da vsak čas zajamejo 40,000 Nemcev v razpadajočem Ruhru.

Pet zavezniških armad z najmanj 18 oklopnimi divizijami prodira skozi nemško ozemlje vzhodno od Rene skoro po svoji lastni volji. Nemška obramba, ki je tekem zadnjih dveh dni izgubila 50,000 mož, ki so padli v zavezniške roke kot ujetniki, je tako oslABLJENA, da je nesposobna vsakega večjega odpora.

“Med vami in Berlinom ni niti ene organizirane obrambne linije,” je izjavil neki visok nemški častnik, ki je padel v roke ameriške tretje armade kot ujetnik. “Organizirana vlada v Nemčiji je prenehala obstojati. Kadar boste dospeli v Berlin, bo hitro vsemu konec.”

Naravnost proti Berlinu drvi najmanj dve oklopni diviziji prve ameriške armade in najmanj tri oklopne divizije tretje ameriške armade, ki sta po zlomitvi šibkega odpora včeraj napredovale najmanj 20 in 21 milj.

Glavni problem ameriških sil so komunikacije, oziroma dohva potrebnih iz zaledja za prodirajoče kolone. Prva ameriška armada je izvojevala včeraj svojo največjo taktično zmago, ko je zavzela veliki jez ob reki Eder v bližini Hemfurta. Jez je bil zavzet s tako bliskovito naglico, da Nemci

niso mogli niti izvršiti priprav za dinamitiranje jez, s čemur bi se bila poplavila pot, ki drži proti Berlinu.

(Ederski jez, ki je eden največjih v Evropi, je 156 čevljev visok in četrt milje dolg. V maju 1943 so ga bombardirali Angličani, in nemška poročila so tedaj rekla, da je v povodnji, ki je sledila izgubilo življenje 711 oseb. Od takrat so nacija jez očitno popravili.)

Drugi val nevzdržne zavezniške oborožene sile se vali proti nemškim lukam na severu.

Druga britska armada, na čelu ji najmanj tri oklopne divizije, je preko noči napredovala deset milj in je snoči stala 40 milj vzhodno od Rene. Neuradno se poroča, da so cilj britske armade velika nemška pristanišča Hamburg, Bremen in Wilhelmshaven, ki so bila tekem dneva tarča strahovitih napadov iz zraka, katerih se je udeležilo 2,000 ameriških bombnikov in bojnih letal.

RUSI STOPILI V AKCIJO OB DRAVI; STREMIJO PO SPOJITVI Z ZAVEZNIŠKO ARMADO V ITALIJI

LONDON, sobota, 31. marca.—Danes je izbruhnila v južni Evropi dvojna sovjetska ofenziva, katerih ena se razvija ob reki Dravi in stremi po spojitvi ruskih sil z zavezniško armado v severni Italiji, druga pa je naperjena proti slovaški prestolnici Bratislavi. (Iz tega poročila je razvidno, da so Rusi začeli prodirati iz južnozpadne Madžarske proti spodnji Štajerski in slovenskemu

ozemlju v obče. Popolno osvobojenje vse Slovenije torej ni več daleč. Poročilo pravi, da je sovjetska ofenziva prinesla Ruse včeraj na točko, ki je samo 134 milj oddaljena od zavezniške fronte v severni Italiji.)

Rusi so včeraj vdrli v Avstrijo in prodirajo proti Dunaju in Italiji na 235 milj dolgi fronti.

Na baltiški obali je Rdeča vojska zavzela veliko mornariško bazo Gdansk in razvila nad bivšim prostim mestom zastavo poljske države. V borbi za Gdansk, kjer so padli prvi strelji v sedanji vojni, so Rusi ubili ali ujeli 49,000 Nemcev.

Nad Gdansko, ki je bilo prvo mesto, ki so ga zavzeli Nemci v tej vojni, je danes prvič izza leta 1772, ko je bila razkosana Poljska, zopet plapolala poljska zastava.

Udar sovjetske vojske proti jugoslovanski meji iz južnozpadne Madžarske, je naznanil maršal Stalin, ki je v svojem dnevnem povelju ob enem poročal, da je armada maršala Malinovskega prekorčila reko Hron in napredovala 31 milj daleč proti zapadu.

LONDON, 30. marca.—Iz Ankare je bilo nocoj poročano, da so na Dunaju izbruhnile mirovne demonstracije, katerih se je udeležilo na tisoče žensk, nakar so stopile v akcijo nacijske SS čete in jih z največjo brutalnostjo zašle.

Moskovski radio pa je poročal, da je glasom vesti iz Stockholma revoltirala nemška posadka v Kopenhagenu.

Zgodba clevelandskega Srba, ki se je boril na Titovi in Mihajlovičevi strani

Pred kratkim je došel v Cleveland 25-letni Branko Bulat, v Ameriki rojeni Srb, ki se je tekem bivanja v Jugoslaviji boril v vrstah partizanov in Mihajlovičevih četnikov. V Zedinjene države se je vrnil na krovu ladje "Gripsholm" in sedaj biva pri svojem bratranču Charlesu na 2212 Fulton Rd. Z njim je dospela tudi njegova žena, bivša baletna plesalka Marijana Gerden v belgrajskem državnem gledališču, katero je poročil, ko se je nahajal v nemškem ujetniškem taboru.

Obširno poročilo Bulatovih* doživljava v Jugoslaviji je obšel včeraj v "Cleveland Pressu" William Miller, ki se je pred kratkim vrnil iz Italije, kjer je bil v inteligenčni službi Zedinjenih držav in od tedaj napredoval več člankov, v katerih je podal dokaze, da je general Mihajlovič postal kolaborator z nacisti in izdajalec.

V tej zvezi je Mr. Miller indirektno krenil po Spencer Irwin, pomožnemu uredniku "Plain Dealerja," ki že zadnje leto in pol v omenjenem listu brez prestanka zagovarja Mihajlovičev ter napada maršala Tita in partizansko gibanje kot "komunistično."

Šel s starši v Jugoslavijo. Branko Bulat je bil rojen v Aliquippu, Pa., kjer je bil njegov oče delavec v jeklarni. Leta 1928, ko mu je bilo osem let, so se starši vrnili v Jugoslavijo ter za prihranki kupili kmetijo blizu Karlovca na Hrvaškem.

Ko je Hitler vdril v Jugoslavijo, je Branko študiral na učiteljski šoli v Zagrebu. V juniju leta 1941 so kvizlinški ustaši zavabili pobijati Srbe na Hrvaškem. V Glini so odvedli 129 oseb v zvezi in vse umorili. Branko je bil v gozdove v Petrovi gori, kjer se je pridružil partizanski četi, katero je vodil kmečki vodja hrvatskega komunističnega voditelja Tita, ko je govoril pred srbskimi begunci.

Partizani so šttili in oborožili Srbe. "Od početka mu nismo zaupali, ker je bil Hrvat," izjavlja Branko. Ampak ko so partizani

ARGENTINSKA VOJNA NAPOVED IZZVALA SARKAZEM V RUSIJI

MOSKVA, 30. marca. — Sovjetski častnikar Ilija Ehrenburg je danes v članku, priobčenem v armadnem glasilu "Krasnaja Zvezda", sarkastično komentira o vojni deklaraciji Argentine proti osišču. Ehrenburg tozadevno piše: "Argentinski fašisti so sklenili, da še ni prepozno, da 'napovedo vojno' svojim nemškim kolegom. Sedaj utegneta morda celo Wuerttemberg in Baden slediti njihovemu zgledu in napovedati vojno Nemčiji." (Wuerttemberg in Baden sta imeni dveh nemških provinc.)

PLESNA VESELICA

Društvo "Svoboda" št. 748 SNPJ priredi svojo običajno velikonočno veselico, jutri, 1. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Za plesna željne bo igral priljubljen Vadalov orkester. Članice se pripravljajo za obilen obisk.

znal, ko so v uniformah hodili po Belgradu.

"Sklenil sem, da poskusim pobegniti in se zopet pridružiti partizanom, ampak Nemci so morali slutiti mojo namero, kajti zgodaj leta 1943 so me odgnali v redno taborišče za častnike blizu Dunaja. Bil sem v treh različnih taboriščih, predno sem bil po posredovanju ameriškega konzula v Švici prestavljen v tabor za ameriške civiliste.

"Dne 21. januarja je bilo moje ime med onimi, ki je bilo potegneno iz klobuka za izmenjavo ujetnikov in tako sem se 21. februarja vkrcal na 'Gripsholm' za povratek v Ameriko."

BRANKO BULAT BO JUTRI GOVORIL V HRVAŠKEM DOMU

Jutri, 1. aprila ob 7:30 zvečer bo govoril v Hrvaškem domu, 6314 St. Clair Ave., Branko Bulat, partizan iz Jugoslavije, ki se je kot ameriški državljani nedavno vrnil iz nemškega ujetništva. Zborovanje sklicuje Ameriško-srbski politični klub, in poleg Branka Bulata, o čigar izkušnjah je obširno poročano na drugem kraju v današnji "Enakopravnosti", bo govoril na njem tudi Zarko Bunčić, predsednik Vidovdanskega kongresa. Odbor vabi splošno javnost na čim večjo udeležbo.

Velika bitka na Hrvaškem; 4,000 nacijev ubitih

LONDON, 30. marca. — Jugoslovanski komunisti danes poročajo, da se je v bližini Gospiča na Hrvaškem, vzdolž poglavne ceste, 13 milj od jadranske obale vršila ljuta bitka, v kateri so sile maršala Tita izvojevale veliko zmago nad Nemci in Ustaši.

Bitka je trajala osem dni, prvi poročilo, in sovražnikove izgube so znašale 4,000 ubitih, 2,000 pa je bilo ujetih. Hudo razmesarjene so bile tri nemške divizije in ena ustaška.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poražena osiše in vse, kar ono predstavlja!

DVOJICA, KI JE PRODAJALA ŽGANJE MLADINI, IZGNANA

AKRON, 30. marca. — Sodnik Oscar Hunsicker je danes odločil, da morata Mike Rozmarick, star 51 let, in njegova žena Roza, stara 53 let, iti za leto dni v zapor ali pa zapustiti Summit okraj in se nastaniti v okraju, ki se ne dotika Summit okraja. Dvojica mora prodati svoje posestvo v Akronu, in ako bi se pred petimi leti vrnila v okraj, bosta morala v ječo. Bila je spoznana krivim, da je v svoji gostilni prodajala žganje fantom in dekletom, ki pohajajo v srednje šolo. "Dokler bom jaz tukaj, se ne bosta vrnila v ta okraj," je izjavil danes šerif Robert L. Smith. "Neprilike z njima sem imel že dovolj let."

ZAKLJUČEK KAMPANJE RDEČEGA KRIŽA

Danes se uradno zaključuje kampanjo za prispevke za Rdeči križ. Kdor še ni prispeval v sklad te organizacije, je prošnja, da po svojih močeh prispeva še danes. Kot je dosedaj že splošno znano, stoji Ameriški Rdeči križ ob strani bojujočih se fantov na vseh frontah, in čestokrat se ranjence ohrani pri življenju, ker je bil ob času poškodbe ob njegovi strani oddelek Rdečega križa, ki mu je nudil prvo nujno pomoč.

Denarni prispevek je malenkosten v primeri s tveganjem življenj na frontah—torej, žrtvujte vsaj malenkostno vsoto danes, pred zaključkom kampanje! Prispevke lahko oddaste raznim nabiralcem, ki so pooblaščen v vaši naselbini, ali pa v našem uradu!

Pismo iz Zagorja

Mr. in Mrs. John in Frances Pole sta prejela pismo od sovaščana iz Čemšenika pri Zagorju ob Savi, katero pa je bilo precej skrajšano od cenzorja. Pismo se glasi: "Draga Franca Znidarjeva: "Po naključju smo prišli do tega, da Ti lahko pišemo. (Od tu naprej je veliko cenzurirane). Dogodki so pri nas grozni, nepopisljivi. Glavne reči ti navedem. "Pri Znidarju so štirje notri. Metod je že eno leto, ko je padel v Rusiji, Ciril je nekje na fronti, Nande je že 18 mesecev v partizanih, Francel je nekje na Dolenskem. Ne vemo nič pri kateri gardi, sploh nič ne piše. Ludvik je danes še doma. Pri nas je vse od 16. do 45. leta v nemški vojski ali v partizanih. Brat proti bratu se pobija, a nikjer ni rešitve. "Govori se, da gre proti koncu, a za naše kraje bo sedaj najhujše. Pri nas je stalna vojska. Farovž, šola, dvorana, je že nad eno leto požgano, in mnogo drugih stvari in ljudi. Fantov je padlo ogromno. Vem, da tudi (od tu naprej je zopet cenzurirano). "Pozdravljamo Te vsi Lipčevci, posebno Mici. Tvoja mama je ravno sedaj prišla k nam. Je še fejest, kot je bila. Sedaj te materinsko pozdravlja. (Podpis) "Grahek Vincencija." "Lepo pozdravlja tudi Ivan iz Lok."

ZADNJI DAN ZA NOVE AVTNE PLOŠČE

Avtomobilisti, ki se bodo od polnoči naprej nocoj vozili v svojih avtih s staro licenčno ploščo, bodo aretirani. Torej, kdor si še ni nabavil nove licenčne plošče, naj to prav gotovo stori še danes.

POGREB

Pogreb pokojne Mary Strnad se bo vršil v ponedeljek, ob 9. uri zjutraj iz August F. Svetek pogrebnega zavoda, v cerkev Marije Vnebovzete in nato na Calvary pokopališče.

ZAHTEVA, DA VLADA PREIŠČE MESNI POLOŽAJ V CLEVELANDU

Mnogo domov v Clevelandu bo letošnjo Veliko noč praznovalo brez mesa na mizi. Splošen vtis obstoji, da je mesto prikrajšano na pošiljatih, do katerih je upravičeno. Kot se poroča, nekatere mesnice sploh nimajo mesa. V situacijo je posegel včeraj župan Thomas A. Burke, ki je poslal telegram na kongresni odsek, ki preiskuje položaj z ozirom na mesne zaloge za civilno uporabo. Župan je pozval kongresni odsek, da pride osebno v Cleveland in preišče, zakaj Cleveland ne dobi toliko mesa kot bi ga moral. Župan je opozoril, da ena izmed posledic položaja je ta, da prihaja v mesto meso, ki ni šlo skozi zvezno inšpekcijo, kar ogroža zdravje ljudi, ki to meso uživajo.

Svarilo pred padcem vojne produkcije

William S. Jack, predsednik Jack & Heintz, Inc., je včeraj poslal brzojavko gov. Lausche-tu, v kateri pravi, da bo vitalna vojna produkcija v več kot 40 proc. tovarnah v Clevelandu nazadovala, ako državna zbornica brez odlašanja ne podaljša zakona, ki dovoljuje tekom vojne ženskam in mladoletnim delati več kot 45 ur na teden.

Več mestnih novic boste čitali na 5 strani.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
želi vsem
naročnikom, prijateljem in oglaševalcem
Uredništvo in uprava "Enakopravnosti"

OPERETO
"CIGAN-BARON"
priredi
GLASBENA MATICA
v nedeljo, 15. aprila
ob 6:30 uri zvečer v SND
Vstopnice se dobe pri
Mrs. Makovec

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" F. J. KERN:

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCININI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:	
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:	
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:	
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Mirko G. Kuhel:

Slovenija v borbi za svobodo

XXIII.

Ena teh bolnišnic je v oskrbi zdravnice X., ki je študirala medicino na Dunaju. Namenjena je bila spočetka za partizansko porodniško bolnišnico, toda radi številnih slučajev se sedaj sprejemajo tudi jetični pacienti, ki imajo svoj poseben paviljon, kakor tudi vojaški ranjenci. Dojenčki so zdravi in v nič manj slabšem položaju, kot če bi bili v redni porodnišnici. Postelje-mrežnice so najnovejšega izdelka, opremljene z gorkimi odejami, črtimi rjuhama itd. Vse je izredno čisto in snažno, navzlic velikim poteškočam radi vode. Porodniška soba je modernega načrta in ima posebne vhode in izhode. Pri vsaki postelji vi si karta z kronološkimi podatki o fizičnem stanju matere in otročička. Zlasti na zavezniške obiskovalce dela ta red in snaga zelo dober vtis o slovenskih zdravnikih in ni čuda, da smatrajo Slovence za napredne, kulturne in izobražene ljudi, posebno še radi izvanredne čistobe, moderne vede o medicini in ranocelnosti ter radi domače udobnosti, dasi so bolnišnice skrite daleč v notranjščini gozvoja.

V tej bolnišnici so bili vsi slučajji ranjencev popolnoma novi, toda pacienti so se vseeno dobro počutili. Jetični bolniki so ločeni od drugih v posebnem paviljonu; pri posteljah so pljuvalniki in druga potrebna oprema.

Hrana je preprosta, zelo okusna in tečna in koljična liberalna. Obiskovalec dobi vtis, da so bolniki v dobrih rokah in pod oskrbjo večje osebe, ki se razume ne samo na zdravniško vedo, temveč tudi na sistematičen red in klinično izkušnost. Toda primanjkuje obveznih pasov, obvez, tkanine, zdravniških aparatov, sušilnega praška in varnostnih zaponk.

Ne daleč stran se po skrivnih potih pride do druge bolnišnične skupine. Radi varnosti pot ne vodi naravnost do cilja in vzame skoraj eno uro in pol hoda. Sicer pa ni prave poti, kajti vsi sledovi so previdno uničeni in zakriti in tujec bi se gotovo zgubil. Ta bolnišnica je izključno kirurški značaja, dasi je bila prvotno namenjena za zdravniško poučevalnico. Tej skupini načeljuje mlad zdravnik, ki se dobro razume na razne slučaje amputacij in je izredno zmožen. Tudi tukaj prevladuje velika snažnost. Primanjkuje pa gipsa, ki je tako potreben v vseh slučajih zlomljenih kosti. Ameriški zdravniški oficirji so v tej bolnišnici opazili prvi poizkus v Sloveniji v izdelavanju umetnih udov. Nekei ranjenec, kojega noga je bil odstranjena v pasnem sklepu, je krevljal okrog z leseno nogo domačega izdelka. Odgovarjala je potrebi.

Tudi operacijska miza, oziroma stol, je domačega izdelka, težka in trpežna, iz trdega lesa in zelo uporabna. Napravil jo je slovenski mizar.

V tej bolnišnici se obdržujejo tečaji za zdravniškinovince. Knjižnica je založena z lepim številom poučnih knjig.

Druga bolnišnica pod oskrbjo dr. P. ima dve operacijski sobi, ki ne zaostajata daleč za zavezniškimi pod enakimi okolščinama. Zdravniki so vedno zaposleni, ne samo pri kliničnem delu, temveč se bavijo tudi z ekonomskimi in kulturnimi zadevami. Pogostokrat se snidejo pod načelstvom predstojnega zdravnika in razpravljajo o svojih problemih.

V teh bolnišnicah je hrana dobra, če tudi zelo preprosta. Primanjkuje pa čiste vode. Mnogokrat so bolniki preoblečeni komaj vsakih štirinajst dni. Zdravniška oskrb je v dobrih in večjih rokah, manjka pa vsega materiala in potrebščin za uspešnejše zdravljenje ranjencev in bolnikov. Do lanskega leta je prišlo od zavezničev malo pomoči. Marca 1944 je bil ustanovljen v Sloveniji Rdeči križ in s tem je bilo tudi bolnišnicam veliko pomagane. Neki član angleške vojaške misije je prispeval v ta namen 300.000 lir. To je dokaz, da se tudi zavezniški oficirji zavedajo velike potrebe boljše in večje zdravniške pomoči v Sloveniji, obenem pa vsak tak korak dela večji vpliv za zavezniške države med domačini.

John Jager in njegovo pismo

John Jager

O slovenskem arhitektu Johnu (Ivanu) Jagru sem zvedel že kot mlad študent v St. Paulskem semenišču, St. Paul, Minn., v letih 1903-1906. Poznal sem njegovega brata Franceta (Rev. Francis Jager), župnika na nemški fari sv. Bonifacija v Minneapolisu in poznejšega profesorja čebelarstva na državni minnesotski univerzi. (Pri njem sem v družbi par soščolcev prvič igral tarok, nekaj priljubljeno igro na kvarte.) Osebno pa Ivana nisem srečal do 1. 1918., ko se je mudil v Clevelandu na povabilo Slovenske narodne zveze. Po mojem izstopu ga je Jugoslovanski narodni svet v Washingtonu poleg Paula J. Schnellerja imenoval za svojega člana. Takrat nam je razkazal svoje umetniške posnetke narodne ornamentacije na slovenskih in zlasti na belokranjskih pirhah ali pisanicah. Zdel se mi je močno narodnozavedan, prijazen in učen mož. Na potovanju po Minnesoti l. 1937, sem ga obiskal na njegovem domu v Minneapolisu ter v hitrici pregledal njegovo znamenito in dragoceno knjižnico polno starih knjig v vseh jezikih. Njegova pisana zbirka o Etruščanih, ki so bili po njegovih dokazih Slovenci in so bili prvi učitelji Rimljanom tisoč let pred Kristusom, je menda ena izmed najbolj popolnih med posamezniki v Ameriki. Med slovenskimi starimi knjigami ima pridige Janeza od Križa (1700), ki je bila last nabiralca slovenskih narodnih pesmi Štrekelja. Pokazal mi je Japljevo prestavo Sv. pisma, s podpisom Friderika Barage iz leta 1826., katero je ta pustil v Metlici pred odhodom v Ameriko. Razen Trubarjeve ima menda vse slovenske slovnice: Vodnikovo, Japljevo, Kopitarjevo, Metelkovo in druge. Miklošičeva dela o slovenskih jezikih so dobro ohranjena.

Dragi moj dr. Kern:

S prizrčni voščili Vam in Vašim k božičnim praznikom in bližajočemu se novoletju — od naju obeh!

Zdi se mi potrebno po blizu sedmih letih napisati Vam par vrstic z upanjem, da Vas bodo vse našle pri dobrem zdravljenju, ob vseh ugodnostih življenja, časom primernih. Gremo v leta in marsikaj bi si imeli povedati po Vašem skrajno kratkem obisku v poletju l. 1937. Seveda Vam ni mogoče iz Clevelanda, meni pa ne tja... Ampak pričakoval sem, da se nanese kakor prilika za morebitni sestanek, da bi se obnovila osebni potom stara znanstva in prijateljstva.

Kakor pa vsi vemo, začle so vse odnošajne razmere ameriških Slovencev v zadnjih letih v splošno skrčenost, v manjšo skupino nekoč močnih naseljenjcev, ali pa posameznika brez sredstev in stikov. Ponekod so še skoraj nepoznane družabne zveze starih rodov. Mladi naraščaj se je poamerikanil skoraj do čista in doba krize je k temu jako pripomogla.

V edinstveni zavednosti skupnega narodnostnega porekla in stare dedščine v prinos novega državljanstva se skromni mi Slovenci nismo posebno izkazali... čez in čez Združenih držav. Le imena po nabornih listah govore, da smo še tu po lastnih imenih in da dajamo polnoštevilen prinos, ki določuje in bo v pomoč za skupno zmagov nad najhujšimi sovražniki, ki jih je kdaj videl svet. Če bi si bili poangležili svoja imena, še tega prinosu ne bi imeli v evidenci... Ideja za družništva, ta naš še drži kot dober preostanek prošle dobe, in o tem so Vam razmere bolj znane kot meni samotareu svojega rodu.

Pa ne da bi mislili, da smo se izaverili svojemu viru in poreklu. Krepko se držimo svojih tradicij v prinosu Združenih držav. Sadržavljani z nami v dotiki nas poznajo in upoštevajo. Tako je Slovecaja kot del Jugoslavije med našimi meščani na dobrem glasu... vedo za dolgoletna in odlična dela, ki jih je betvica naših in nas pridonajala v razvoj države.

Pred več kot sto leti začeli so naši velezobrazeni možje (takorekoč iz nič) velika nesamopridna dela v neizmernih zemljah Velikih jezer in severozahoda; dali prvotnim Ocipvatom nauk sveta v njihovi lastni literaturi, učiti jih poljedelstva in samopomoči, socialne zavednosti. Ledina je bila preorana v takozvani divjini, predno je začel naseljenjski naval. Prvo kulturo je v ogromne te zemlje vnesel naš človek. Velika je zgodovina, ki je še ni popisalo pero. Nestrpneži nasled-

nje dobe so jo zamolčali, če so jo sploh vedeli ali hoteli vedeti.

Začela je prva slovenska tiskarna v Tower, Minn., 1892, ob koncu prve dobe, za novodošli rod Slovencev. Tam se je tiskal prvi slovenski tednik "Amerikanski Slovenec", ki je že izprva učil novodošlece v jeziku dežele. Tam je prišla na dan prva "Slovensko-angleška slovnica" (1895), ki jo spisal Peter Jos. Jeram na 1410 - 8th Street So., Minneapolis, Minn. Njegovo edino fotografijo imam še pridodano v odtisku te knjige. Kdo ne ve težav prvega slovenskega tiska v Ameriki in kdo ne ve poizvednosti Rev. Buha in njegovega tiskarskega ter uredniškega strokovnjaka Murnika ob teh poslih.

"Ya, ya", (tako govore), Svede Minnesote, ti se pa znajo iznesti med svet za vsako malenkost. Ali pa Nemci! Policije in predali minnesotskega zgodovinskega društva se kar šibijo kulture zanešene po njih v Minnesoto. Njihovi jeziki se uče na stroške države na univerzi! Slovence pa skromni kakor povsod! Drugi naš zarod se ni poprijel svojih tradicij, da bi jim dal izraza v skupni razvijajoči se državnosti.

Tam pred 55. leti se je videlo veliko ognjišče versko-kulturnega pokreta v St. Paulskem semenišču. Nadškof John Ireland se je seznanil v Rimu s pokojnim nadškofom Strossmayerjem in ga občudoval za bistrost duha in velikega znanja. Po njem je izvedel za slovensko "blago", najmočnejše, jezikovno najgibnejše — slovenske dijakove. Ti mu bodo dali moč v razvoj Minnesote po božji in njegovi volji. — In tako so prihajali v njegov seminar ob Missisipi. Dovernosti pošiljal jih je preko države. Ustanavljali so župnije, eno za drugo, in učili novo došle naseljenike v vseh jezikih. Ničde jih ni dosegal v delih njihovih. James Hill, veliki železniški magnat, je dajal Irlandu sredstva (zidal mu veliko semenišče itd.), naseljeval ljudi in vozil preko dežele. Tako roka roko umiva! Tako je prišla Minnesota v cvet in sad.

Ze proti nagibu Irelandovega življenja je zapihala drugačna sapa po Minnesoti. Vzburil se je iz Evrope vnešen (posebno iz Nemčije) narodnostni duh po deželi. Začeli so nemški kleriki in njihov "Wanderer" (St. Paul) gonijo zoper Slovence. Irci so jim pridružili kot povesdi. Zlata doba občega priznanja Slovencev je minula. Irci in Nemci so prišli popolnoma na krmilo v novejši dobi.

Iz tega je dosti razvidno, da se slovenski kleriki niso mogli posvečati kulturni organizaciji lastnih svojih domačinov raztreshenih po vseh Združenih državah. Služili so drugim narodom. Le sem in tam so bile izjeme, to se reče, če je ta ali oni vskočil v drugo škofijo. Pripravljani in navdušeni so bili, da bi predstavljali našega človeka v Ameriki. Da se čudite, kako je Strossmayerjev duh prevladal slovenske semenišče v St. Paulu tam okoli l. 1889-99., naj Vam povem, da so imeli svoje posebno slovensko društvo, da se pripravijo za življenjska dela med slovenskimi naseljeniki Amerike, misleč, da bodo avstrijski Slovani ponajveč poseleli v ponaseili prazne zemlje Severozapada. Tako poplavlo so pa nemške naselitvene agenture prehitile; zemlje vedno lačni Nemci so posedli prerije, naš

človek pa je šel v rudnike in v tovarne. Značilen je zapisnik slovenskega društva semeniščinikov, ki je še ohranjen iz tistih časov. Vodili so ga v staroslovenski, s pismenostjo sv. Cirila in Metoda. Človek skoro ne bi mogel verjeti, kako so si ti mladeniči zamišljali svobodno narodno vero po obredih senjske škofije in odredbah Leona XIII... kot podlago slovenskega verstva v Ameriki. Nastale so v deželi hude gospodarske krize... in razšli so se v kratkem ti idealisti širok škofije, ustanavljali siromašne nemške misijone, družega jim ni preostajalo pod poslušnostjo poklicia in volje višjih.

Vem, da so Vam (dasiravno poznejših let) te stvari mogoče boljše poznane kot pa meni, ampak čitajte Vaše zanimive "Spomine" zdelo se mi je, da naj bi jih vseeno omenil, kot sem jih slisal sam po možeh doživljaj. Ti mladi slovenski učenjaki so bili prof. Marnove šole in so do dobra poznali veliko potozilo ilirske cerkvenosti, kateri sta bila početnika Sv. Pavel, apostol, in Sv. Petra brat Sv. Andrej, prvi ilirski škof. V neprestani vrsti jih je bilo sedemdeset, ko je zavzel to stolico sv. Metod, ki je učil po Panoniji in po Moravi, v državi Kocelja (898). Vsega tega Irci niso vedeli. Liturgija staroslovenska, kaj še?

Po svetovni vojni I. so se stvari zelo razjasnile. Odkrili so arheološko čisto krščansko črto, ki se je vzdrževala vse naprej od sv. Pavla, prve cerkve krščanstva po jugoslovanski zemlji (ob izvru Crne v Vardar, v Bosanskem Brodu, na Cerkvini pri Ogulinu). Prof. Strzygowski predelal je vse dosedanje vpogled v starokrščanski svet v dveh knjigah — in šlo je težje stare krščanske umetnosti iz Italije v Jugoslavijo. Do tega dne so se ohranili in vzdržavali slovenski obredi v teh zemljah.

Seve tista sleparska in po Nemcih v ves svet v šola na "Voelkerswanderunga" storila je dosti "učenjakega" zla narodom, ki so bili odmerjeni za svojedobni "Lebensraum" — najezdnikom. Tako vse do tega časa, ko bo Svaba tepen za vedne čase na bojnih poljih... naj se mu takoj potem navrne tudi znanstveno vojno v pokončanje njegove ogromne lažive. Kot papige smo ponižni mi Slovenci vlekli za vsem, kar so nam stokrat in stokrat povedali. Nemška šola: "Laž treba, da se jo ponavlja, poje neprestano... in vsakdo jo bude verjel!"

Tako so nam vedno pravili, da smo "prišli" v sedanjo Slovenijo. Po nemški vsakdo "pride", vsakdo je "prišel" — in Američanom, ki so vsi "prišli" izvzemli Indijance prvotnike, zdi se jako umevno. Tako so nas vse stanovnike stare in nove Evrope pobotali tam nekje iz mistične Indije, kakor kolobarje dima, enega za drugim, prvi kolobarji najgledši, najplemenitejši... sledeči slabjeji čez Evropo, prvimi na kvaro. Naredili so nas Slovence zadnje došle, ki smo jim pokvarili sveto njihovo starodavno razsežnost in jim onečistili prvenstveno kri. Hajdi, da nas izženejo nazaj v globoko Azijo, kar nas je ušlo v pokolju!

Vse posledice razsežnih, temeljitih nemških učenjakov ved, podkrepljenih z uspehi nasilne germanizacije po vojnah in zemljepridobitvenih in trigah dolgih stoletij. Samo vzemite v roke debeli nemški "špeh" iz leta 1535 (Sebastian Stumpf, Zuerich). Naj Vam citiram iz njega (v slabi nemščini, ki ne dosega Trubarjeve slovenščine):

"Welcher in krieg woe ungluck han Der fach es mit den Teutschen an Mit den Teuschen mach du Frantschafft. Und fuech darbey jir Nachpauschafft. Die Teuschen sin baeren mit Vernuefft. Drume froeuue sich keiner jir Zukuefft."

"Teutsche haben Asiam erschreig, also das die Kuenig mit grossen Gelt von innen Frantschafft, unnd anenthaltend durch zugesandte Botschafft Gnad begerrend."

Vidite, kako so se razpasli v svoji nesramnosti po "zgodovini" in jo potem s tiskom razširili križem po svetu.

Kje je vzrok, da so se Nemci tako usidrali v Evropi z ognjenimi in mečem že v srednjem veku ranem... (dve tretjine sedanje Nemčije ni drugozna ko slovensko grobišče)... in kje je vzrok, da so svoje metode do danje bolj poostrovali vse do sedanjih vojn?

Temu vzrok je Tacitova "Germania".

Tacitus ni bil etnograf, kol sploh vsi Rimljani ne. Oni so bili zavestni le kot Rimljanji (tudi Grkom so prislali nekaj svojega, ker so jih jemali za delte)... vsi drugi narodi svetelja)... in drugi narodi svetelja)... so jim bili samo barbari, to je blebatači različnih sodrg gorovic. (Nas so učili po šolah, da je barbar — bradač — lepo za slovarju "barba", temu pa ni tako). Za vse blebatajoče poznati so Rimljani samo geografske in ne pa zanje čisto brezpomembne pojme narodnosti, t. j. etnografske. Gaul je bil zanje samo geografska barbarov. Tako je v letih Julij Cezar v vseh sedmih letih galske invazije popolnoma prezrl najmanjše pojave galskih narodnosti. Govori o galskih menih, nikdar pa ne reče ničesar o jezikih teh plemen. Njemu so bili vsi Galci. Vsem reči: **Ujam onstran Rena, severno od Donave, dal je Tacitus definitivno geografsko ime Germania.** Prav tako kot imamo mi tostran oceana ime Amerika kot geografski pojem za naš kontinent, in vsi, ki žive na njem so geografski Amerikanci, po narodnostih pa različni in mnogih vrst.

Da vidite, Cezar sam govori o čez-renanskih Galih, kateri ima pa Tacitus v Germaniji Obadva edinole govortia po geografiji. Tem on-stranskim reči skum Galom še danes Francoski pravijo **Allemanis**, t. j. Galoski, nemci. Vsi Slovani pripadajo temu narodnostno Nemci. Le prva Angležih in po njih v Ameriki zgodila se je vsem čez-renanskim narodom in preko-donavskim narodom velika krievica. Po padcu Rima so Angli izstrelili ko kot Tacitus sprejeli njegovo geografski pojem vseh teh dežel tudi nacionalistično, to se pravi, vsa severna Evropa je bila preko-renanska zemlja je bilo darkih objudena "with multitudinous tribes of Germans". Vsa zemlja — Germanija: Klob je tedaj že v starini to došlo tisti mali paščiči narodov, je obrenskih, ki so bili "the Tuetschen, Deutsch" (zgovore skupaj komaj pest). Kako so bili veseli, da se je geografsko raztegnila ne samo čez rje, temveč vse narode prvotne Evrope... Germanija everywhere. Ali so prebrali Tacitusa? Tako veliko zemljo, ali so veseli angleškega imena "the Germans". Ničde sosedov jih ni zmerjal s tem imenom. Samo priprtosl angleški narod je poznal te rokovnjače s pravim prav za pičico drugačnim imenom "The Ghouls", t. j. t. e. t. e. Gangsters, ker so jih ropali in mrevarili čez morskoro ožino. (Daje na s. stran)

"Blagor mu, ki ima v časih groze in trepeta še moč, spominjati se zornih prejšnjih dni!"
Dr. Ivan Tavčar:
"Cvetje v jeseni!"

OBIŠČITE NAŠO

GOSTILNO

na 16901 Grovewood Ave.

katero smo prevzeli od Mr. Joe Kerna

Poskusila bova vedno postreči naše goste najboljše s okusnim pivom, vinom in žganjem ter prigrizkom. Se priporoča vsem za naklonjenost.

DANICA'S CAFE

Mr. & Mrs. Joseph in Danica Hrvatini
Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Zelimo vesele velikonočne praznike in obilo piruhov vsem odjemalcem in prijateljem!

GROVEWOOD MARKET

16903 GROVEWOOD AVE. — KE. 3338

GEO. HRANNY, last.

Vedno najboljše meso in prvovrstna grocerija.

SE PRIPOROČAMO!

YANKOVIC CAFE

FRANK YANKOVIC, lastnik

525 East 152nd St.

Zeli vsem gostom in prijateljem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Serviramo pivo—vino—žganje in okusen prigrizek.

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK

SPEH GROCERIJIA

1100 EAST 63rd STREET

Se toplo priporočamo in želimo vsem odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike!

KADAR HOČETE BARVATI VAŠO HIŠO ZUNAJ ALI ZNOTRAJ, POKLIČETE NAS

Vedno prvovrstno delo. — Se priporočam.

JOHN HABAT

1131 EAST 177th ST. — KE. 5936

Prav vesele velikonočne praznike želim vsem!

Kay Shoe Co.

FINO OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

6204 St. Clair Avenue

8427-1

WEATHER BIRD IN PETERS DIAMOND BRAND ČEVLJI ZA DEČKE IN DEKLICE.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov

želimo vsem prijateljem in odjemalcem, ter se priporočamo za naklonjenost.

John Jager in njegovo pismo

(Nadaljevanje z 2. strani)

To povzdignjenje je šlo Svabgm v glavo. Tacitova geografska dedščina postala je narodnostna dedščina. Še pred Karlom Velikim, v njegovih časih, ob Heinrichih in Otonih in Friederikih, vseskozi so bili "die Mehrer des Reiches". S papeži so se zvezali, da očistijo Evropo poganov. Od tu naprej neprestano je tekla kri. Pomorili, iznarodili so vsa prvotna slovanska plemena severne Evrope, pritiskali so na Švico, Tirole, Bojuvarijo, Podonavje, na Čehe, Moravane, Slovence itd., itd. Citajte "Meklenburger Annalen" (Schwerin, 1860), da vidite vse grozote Teuetsch, ko so se levili v Germans. A. D. 780: Natio quaedam Sclavenorum est in Germania, sedens super utus oceani, quae propria lingua Wiletabi, Francica autem Wiltzi vocatur... semper inimica... (Značilno, ker iz teh so še danes naši ameriški Wilkiji, Willkie (vilk — volk). Se še čuti stara kri v bodočem predsedniškem kandidatu, ker navzlic germanizaciji še ni izgubil tradicionalnega čuvstva krvi.) — Padala so mogočna plemena Obotritov, Surbov, Utičev, Bogomenov (Boheimeni), Vinodov, Moričanov, Beteničev, Redarijev, Kicinov, Circipanov, Hevelov, Muričev, Ljesičev, Dolencev (tollensee), Ružijanov, Vrhov, Lužičanov, Pomorjanov, Mehelev (Mecklenburg), Stumarijev (cum provincia Stumariorum in qua Hammaburg sita est), Polabcev, Retjanov, Julinov, Bartov. (Vem, da bi zanimalo Wilkieja, če bi vedel kako so se njegovi dedje nekoč hrabro vojskovali z Nemci, kot partizani sedaj na našem jugu.)

Kako so zgodovinske potvore vzrok groznih posledic za narode, za ves svet! V tem se je rodila svetovna vojna št. 2. Književna vojna, ki sledi, bode vse to razčistila.

Slovjeni (beseda Slovani je češka verzija) od slovo — beseda, so pravi prvotniki Evrope; bili so tam od pamtveka. "Malič", velik krič (tič - Tiuetsch), po naše Nemeč, (Nem - mutast) je Slovane in njih zemljo smatral za narodnostno lastnino geografske matere Germanije.

The damned fools, these Germans, through the ages. From a tiny speck of Rhenian marauders they became worse than Spaniards over Central and South America in a later day... growing in bulk and territory under blessings of the Christian church and by their own efforts of "high" learning. Kako gonjo so uganjale nemške šole, znano je posebno nam Slovincem.

Evropa je na stoletja kolonizirala takozvane temne kontinente. Vseh evropskih narodov kolonizirali so v Evropi samo Nemci. Koncem svetovne vojne se je poprijel tudi Lah nemško narodne ideje... ko je začela Italija pred nosom vse učene Evrope kolonizirati v zemljah Jugoslovanskih. Slovincem in Hrvatom še mandature niso obesili kot otočanom Polinezije. Nemško-laško mentalnost, ki ima globok koren v Tacitovi Germaniji in v rimski imperiji stare dobe, moramo znanstveno pobijati na vseh koncih in ogalih. Kaj pomaga, če bo Svaba tepen, če pa sam hudič ne izžene iz njega obsedenosti germanizma, potvore stoletij. In ga ne bodo zavrgli nikoli. Ta vojna bode zopet nov slaven list zgodovine velikih časov... ko smo jih hoteli spraviti ob dedščino lebensrauma... vse severno do Donave, do Volge in še več za kazen — "ves svet", da bo mir za vselej.

Dolgo že postaja to pisanje. Ravno sem čul božični govor

našega predsednika F. D. Roosevelta. Prinesel je v obči svet novice konference v Teheranu, ki bo obglavila nemškega lintverna. Ima sedem glav ta pošast, in kmalu bomo sekali na vseh sedmih. Lahko se veselimo teh novic posebno Slovinci, katere nas je pustila na cedilu prva svetovna vojna. Naši partizani sekajo ta dan božični eno glavo te beštije, ki je upustošila lepe domorodne kraje naše, preteča iztrebiti ves njihov rod. Pa kakor za časa rimskih prefrigranih nasiljstev naši pravi predniki Japodi, Ven'di, Karni, Panoni, Iliri, Tavriski, Tribali, Skordiski, Retijani, Dunji in Zambori (berite Strabona 4, 6, 10 in 7, 5, 2) že iz starodavnosti poznamo svojo zemljo in kako se skrivati v zaklon... v gore, gozde, kraške jame. Kadar pa de pošast, takrat pa naredimo "Voelkerwanderung" v ravna polja in porečja, kjer je pisarila in risala si svoje zemljevide.

Vesel sem, da doživljam nove čase in da neče biti več dolgo do prečiščenja Jugoslavije. V dveh, treh smereh. Velika je bolezen njena na notraj in na zunaj, a danes je upanje med nami, da umrla ne bode. Kako so nas ameriške Slovence nad 20 let držali v nevednosti (to mislim o sebi, ker nisem bil v domovini rojstni po vojni. Presedalo mi je vse v sistemu države, ki sem ji po svojih skromnih močeh pomagal med vojno prvo. Tako da sem sploh prenehal čitati o njenih brezkončnih političnih šikanah in furbarijah, karijerizmu in vsem, kar vodi narode v pogubo. Prva Adamičeva knjiga iz serij o Jugoslaviji, "The Native's Return", odprla mi je oči. Regenta Paula obisk v Berolinu (posebno znamko so izdali temu lenuhu v čast Naziji, Hitler) mi je pokazal, kaj pride. Peterček, namesto da bi ostal na bojni črti doma, se je šel šockat v izgnanstvo ter delegiral obrambo ljubega naroda vojnemu ministru Mihaajloviču. Obkrožen s pijavkami "vlada" v izgnanstvu, namesto da bi bil šel na obisk k Stalinu v Moskvo. To je njegov konec, konec vsem kraljem v Jugoslaviji. Zadnjič, po vojni prvi, bilo je težko, zakaj Aleksander bil je junak in resnici in šel z žrmado na vstočni prelom, ko so ga vsi zavezniki odgovarjali. Gonil je Nemce 47 dni, dokler ga niso ustavili zavezni vojskovođe. Bil je na potu v Monakovo (Mišič). Peter in njegovi oprode so zafrčali kraljevi tron za vedno. Bode to pot vse drugače; narodi imajo svojo, žalibog tako krvavo šolo; izšolali so se že in ta ponavljalna šola bo dala silo novih mož, preizkušenih talentov. Mednarodni led je prebit. Partizanska vlada je tega božiča 1943 v strategijskih zvezah z vsemi odločilnimi silami. Novo leto nam prinese definitivno skupno zavezniško bojno črto na slovanski jug. Bolgari se nam bodo pridružili, ko pritisne Rusija preko Cincarije in Mažarije.

To pot ne bode ljudovlada, krščena v rekah krvi več pripustila naše Slovence po Krasu, Istri, Tržaškem, Goriškem, po Zilji, po Trenti, onstran Karavank, da bi ne zasedli častnih prostorov jugoslovanskega omizja. Preveč so pretrpeli v četrto stoletje. Ti kraji so mi najdražji vse Slovenije. Očetov mi je v oživljeni Benečiji, materin dom ravno tik meje. Tedaj veste, kaj se pravi upati in — dočakati. Sem že blizu let 73tih. Sicer bi bil tam že s pušo in bombo, da storim svoj del. Imam pa zavest, da stoji možje mojega rodu danes na položajih.

Zgodovina Jugoslavije dela se z močnimi zamahi v Ameriki. Imeli smo srečo izvrstnega pisatelja, ki je izšel iz Slovenije.

Zelo je priljubljen povsodi, ker ima pestro dikcijo v mnogih časovnih predmetih, ki ženejo našo sedanjo javnost, ali bolje rečeno, ki prednjači pred avtorji, ki so brez posebnega ozadja in tradicij. Izšolan v šolah dveh doživeti. Prišel je v javnost ravno ob pravem času. Ravno zadosti ga je vzljubila in izpoznala nova domovina pred svetovno drugo vojno, tako da lahko sedaj govori milijonom, naravnost, iz prepričanja, z dokazi, v jeziku, ki je lahko nam vsem v čast, njemu posebno. Ravno sem dobil "My Native Land", in kolikor sem prelistal do sedaj, je to "a masterpiece and most timely". Kakor velika bitka pridobljena za Jugoslavijo, za nas vse! Sreča naša, da je tako. Pridno segajte po nji, da postane zgodovinska knjiga naša. — Ne smemo pozabljati dr. Vošnjaka (najbrže so ga že ubili), ki je za časa vojne 1. pisal dve knjigi: "The Dying Empire" in pa "The Bullwark against Germany." Ko je predsednik Wilson čital te dve knjigi, odločil se je, da se poruši Avstrija. A dr. Vošnjak ni vžival zahvale jugoslovanske vlade, dali so ga v pokoj. Preveč je vedel mož.

S prijateljskim Vam pozdravom

Vaš
John Jager.

ZIVLJENJEPIS IVANA JAGRA DO L. 1919

(Slovenski biografski leksikon)

Jager Ivan, arhitekt, r. 16. maja 1871 v Bistri (pri Vrhniki), je obiskoval 1885—86 gimnazijo, 1886—96 realko v Ljubljani, kjer je maturiral. Že na realki je kazal risarske sposobnosti. Študiral je arhitekturo na dunajski tehniški pri prof. Olbrichu in Wagnerju. Na Dunaju je občeval z Zupančičem, Murnom in Cankarjem; bil je član "Kluba slov. tehnikov" in je ob njegovi petletnici 1896 predaval "O luči". 1898 je potoval po Dolenjskem, Pivki, Vipavskem in Krasu ter nabiral dekorativne narodne motive, katere je porabil za opremo Narodne kavarne v Ljubljani. Postal je na Dunaju asistent prof. Gruberja in sodelavec prof. M. Fabianija; 1900 se je udeležil 1. slov. umetniške razstave v Ljubljani z osnutki za ovitke "Pisanič", "Čaše opojnosti" in dunajski "Slavjanski vek". Opremil je "Vinjete" in sodeloval pri IMK. V juniju 1901 je odšel na poziv avstrijske vlade v Peking (Kijatsko) vodit stavbo njenega poslanstva. Od onod se je preselil v Ameriko, kjer živi v Minneapolisu, Minn., imenovan "Builder of Minneapolis". V listu The New World je objavil 21. novembra 1903 članek A Plea for New Ideals, v katerem zahteva, naj Amerika pri svojih cerkvenih stavbah zavrže zgodovinske sloge in ustvarja iz svojega. Ob istem času je izdal angleško pisano brošuro o cerkvenem stavbarstvu s praktičnimi nasveti za arhitekta. 1918 je pripravil v Parizu izdajo slovenske ornamentike in izdajo Plečnikovih del; oboje je ostalo v načrtu, ker je odšel na poziv neke ameriške dobrotelne družbe (Rdeči križ, op. priobčevalca) na solunsko fronto pripravljat porušene hiše. Nameraval je vstopiti v mestno službo v Ljubljani, a se je 1919 vrnil v Minneapolis.

WHERE THE FUEL GOES

A MODERN DESTROYER uses more than 3,000 gallons of oil an hour at top speed.

Zelimo vesele velikonočne praznike in obilo piruhov vsem odjemalcem in prijateljem!

STRAINIC in ROZANCE REALTY COMPANY

15607 WATERLOO RD., IVanhoe 6561

REAL HARDWARE CO.

MOHAWK STORE
727 EAST 185th STREET — IVanhoe 9634

Zelimo vesele velikonočne praznike in obilo piruhov vsem odjemalcem in prijateljem!

Vesele velikonočne praznike želi vsem Slovincem in Hrvatom

DR. AUGUST A. URANKAR

ZOBOZDRAVNIK

Kadar je kaj narobe z vašimi vodnimi cevmi, pokličite nas. Vedno garantirano delo.

MICHAEL CASSERMAN

Plumbing, Heating and Repairing

18700 Shawnee Avenue

IVanhoe 3877

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

MR. IN MRS. ANTON MIHELICH

830 Babbitt Rd.

IVanhoe 4511

Pri nas dobite vedno meso najboljše vrste ter prvovrstno grocerijo. Prijazna postrežba.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi

VSEM ROJAKOM IN ROJAKINJAM

Janko N. Rogelj

6208 Schade Avenue

ENDicott 0718

ZAVAROVALNINA IN BONDI

POSTREŽBA

je popolna in zadovoljiva.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

Pismo iz Greenwooda

Še par dni in minulo bo tri leta, odkar smo zapustili Cleveland. Zdi se mi, kot da smo prišli tu gori šele pred par meseci, vendar ko pomislim nazaj, se mi pa zazdi, kot cela večnost.

Koliko gorja in tuge je bilo v teh treh letih po celem svetu in vendar, kako srečni bi bili lahko vsi, ako bi delili vse, kot z bratom brat. Ali čas se ni ugoden za to. Zakaj? — Zato, ker smo se preveč sebični. Kaj nas briga sosed, samo da je naš žolodec poln. To je pač prirodno človeku. Če pa nas slučajno malo vest zapeče, se pa potolažimo z besedami: "Pomagaj si sam, pa ti bo tudi Bog pomagal!" — Temu ljubemu Bogu hočemo vse na rame obesiti.

Pred par dni sem obiskala nekoga Slovenca, ki se je naselil dve kmetiji od nas. Mož je star že okoli osemdeset let, Miklauc po imenu, doma iz Škofje Loke. Živi popolnoma sam; je že torej v letih in povrh še zelo bolan, pa pravi:

"Ko sem imel denar, sem imel prijatelje in Bog mi je tudi pomagal, vsaj tako sem mislil, danes sem pa star in bolan in Bog mi noče nič pomagati."

Mesa, je rekel, da že ni jedel, ne ve kako dolgo. V mesto ne more, ker ne more hoditi, mi drugi kmetje pa pozimi niti ne vemo eden za drugega, posebno letos je bilo tako, ker smo imeli precej snega.

Zadnjič pride Leo, moj sin, iz šole domov in mi pove, da je g. Miklauc zelo bolan. Ker sem ravno pekla kruh, sem mu nesla eno štruco, konservirano kokaš in peso. Mož je bil tako vesel, da ni vedel kaj bi mi dal.

Včasih kak možakar potoži, da je preveč priklenjen doma in da nima prostosti, ali če bi pa vedel, kako težko je življenje, ako nima človek nobene svoje duše na stara leta, da bi mu postregla vsaj v boleznih, bi pa kar lepo molčal in ne bi več tožil po izgubljeni prostosti.

Pa se še vedno najdejo mladi ljudje, ki v svoji neiskusnosti pravijo:

"Ah, jaz bom pa kar ostal star stric ali teta."

Ali ta stric ali teta se spremeni v ostro šibo v poznejših letih.

Sonce tako lepo sije, da se mi kar hoč na vrt. Vrane se že tudi oglašajo. Sploh je tako lep dan, da se mi celo vranje vrisčanje zdi, kot lepa melodija.

Kakor sem omenila preje, smo imeli zelo veliko snega, sedaj imamo pa zelo veliko vode. Ako ne bi bili na hribu, (nič zarentačit, g. Steblaj!) bi se zelo bala, da bi nas poplavelo. Pa opazam, da se voda že počasi odteka. Včeraj, ko smo šli na neko dražbo, sem kar ostrmela, ko sem videla s kako brzino je divjala reka in nosila seboj velike plasti ledu, ki se je utrgal bolj severno od nas. — Krasen, a obenem grozen je bil pogled na ta peneči Black River!

Dražba se vrši za dražbo! Povečini je vzrok starost in pomanjkanje delavnih moči. Ponekod so vzeli zadnjega sina in kako naj sedaj dva stara človeka obdelujeta vse sama. Je pač nemogoče. Ne kaže jim drugega, kot vse prodati ali pa napraviti dražbo in se preseliti v mesto, kjer so pa ti ljudje popolnoma izgubljeni. Se celo psi, katere vzamejo ponavadi seboj, jim uidejo nazaj na deželo.

Naši sosede, stari naseljenci, zelo težko zmagujejo delo samo z enim sinom ali vendar nočejo prodati; jih je kar nekako strah pred mestom. Stara gospa pravi:

"Kaj, jaz, da bi šla v mesto? Saj bi me zadušilo! Jaz ho-

čem umreti tu gori na svežem zraku!"

In to je mnenje ljudi skoraj povečini. A, ko pride čas, da morajo iti, so pa njih zadnji dnevi polni grenkobe, ker njih duša in srce hrepeni po lepi naravi, katere sinovi in hčere so bili in kjer so prebili vsa svoja mlada leta, sanje in moči. Oni si želijo pogleda na vzhajajoče sonce, si želijo ostrga in svežega zraka, ne pa zraka, napojenega s črnim dimom in gasolinom.

Saj ni lepšega občutka kot, ko človek zjutraj odpre vrata in vidi, kako sonce počasi prodira s svojimi žarki v nov dan. Ko se začne prebujati ptički in začno žgoleti svoje pozdrave in kako se rosne kaplje blišče na vsaki travni bilki in cvetlici. Ko človek vse to opazuje, se kar bolj mirnega počuti in pozabi na težave.

Kmalu se začuje glas petelina, ki budi svoje družice in ne dolgo za tem se že čuje kokodakanje, znak da je tovarna za jajca začela obratovati s polno paro! — Tu in tam se čuje mukanje krav, ker tudi one hočejo svoj delež. Ali najhujši so pa pujski! Kadar jih pogledam, se spomnim neke balade viteza, ki je pozdravil svoje goste z besedami:

"Požeruhi, nikdar siti!"

In vsega tega pogrešajo ti ljudje, če odidejo v mesto. Oni imajo pač ljubezen do zemlje in do narave, ker so njeni otroci. Mesto jim je tujec!

Ker smo zelo blizu Velike Noči, upam da bodo prišla ta voščila še ob času k vam "Progresivnim Slovenkam" in vsem najinim prijateljem. — Vesele praznike je pač težko voščiti, ker je toliko žalosti med nami, zatorej vam rečem:

"Težko živi življenje se, če ne deli trpljenja se!"
Anna Prime.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Otrok za šest dolarjev

Kitajec je najskromnejši človek na svetu. Zadovolji se z vsako hrano in tudi stradati zna. Ta skromnost ima svoj vzrok v naravi. Posebno na severu je Kitajska zelo nerodovitna dežela. Razen tega jo redno obiskujejo še nesreče, ki uničijo vse pridelke in katerim sledi splošna lakota.

Redno vsakih par let prestopijo velike reke na severu svoje bregove in preplavijo polja in vasi pokrajin. Poplave ne uničijo le vseh pridelkov, temveč mnogokrat odnesejo tudi vse hiše daleč naokoli. Ljudje celih pokrajin so prisiljeni izseliti se. Kakor ob času preseljevanja narodov se stotisoči revežev podajo proti jugu, kjer žive ljudje boljše življenje. Dela ne morejo dobiti, ker jih je preveč, vlada pa jim tudi ne more pomagati. Tako nastanejo tolpe, ki žive najprej od kraje, pozneje pa se udinjajo kakemu generalu in mu služijo kot vojaki. Takih armad je na Kitajskem vse polno. Hrane imajo take tolpe le za

silo. Deležni so je le zdravi ljudje, bolniki in slabiči morajo umreti. Izmed otrok so upoštevani le dečki, deklice so že vnaprej določene za sužnje. Rojstvo deklice smatra Kitajec za božjo kazen.

Stališče žene je na Kitajskem isto, kakor je bilo pred tisoč leti. Žena je še danes sužnja svojega moža. Na deželi opravlja žena vsa težja dela, vleče plug in skrbi za polje in dom. Zaradi tega je morda tako otopela, da se prav nič ne upira, ko ji mož prodaja hčerko kot sužnjo. In tako obstojajo še danes ob južnih mestih, kjer so se naselile tolpe beguncev, sejmi, na katerih prodajajo revni Kitajci dve do šestletne deklice kot sužnje. Bogati Kitajci z juga si za šest dolarjev že lahko kupijo dekletce, ki jim bo delalo vse življenje zastoj. Tuji duhovniki in misijonarji se trudijo, da bi to trgovino z ljudmi odpravili, ali njihov trud nima mnogo uspeha, ker nimajo moči, da bi razmere v deželi izpremenili.

Oglašajte v "ENAKOPRAVNOSTI"

SVETEK FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

RED GOOSE ČEVLJI ZA VSO DRUŽINO

Sedaj, ko so čevlji na odmerke, je potrebno, da še posebno pazite kakšne kupite. Vi ne bi smeli tvegati s cenenimi in slabo umerjenimi čevlji.

Pri TUCKER'S boste dobili fine Red Goose čevlje, ki so izborne kakovosti in so jamčeni, da bodo vaši nogi dobro pristojali. VSE ČEVLJE UMERIMO IN PREGLEDAMO POTOM X-RAY

Imamo tudi veliko zalogo na izbero za moške in ženske.

TUCKER'S SHOE STORE
686 EAST 185th STREET
MR. IN MRS. HARRY H. TUCKER

Želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike!

Drenik's Beverage Dist. Inc.

Razvaža najboljšo pivo

Erin Brew — Budweiser — Michelob — Duquesne Beer and Ale

Toplo se zahvaljujemo za naklonjenost vsem odjemalcem, društvom, gostilničarjem, organizacijam in posameznikom

Vesele velikonočne praznike želimo vsem pivcem, gostilničarjem in prijateljem našega na trgu najboljšega piva

Kenmore 5500 **23776 Lakeland Boulevard** **Kenmore 5501**
Euclid, Ohio

SINJI SVITI
V jutru tonejo poslednje zvezde, zarja pozlačena belo sije, luč je v dihaajoče pala gore, zdaj ko potok tih v dolina lije.

O, kak lepe gore so v višini! O, kak lepe zvezde so v modri! Tiho bi se rad na prste vzpel, bi kot ptica poleteti hotel. —

Iz tovarne dvigne siv se dim, do gora vre mrk in do neba. — Kakor svetla ptica obstreljena srce zdrknilo je spet na tla.

Gledajo oči še mrtve ptice, polne luči daljnega sveta — in srce, s sinjino prepojeno, sred trpljenja še se nasmehlja!
Jože Pogačnik.

Lepa darila za vaše drage za velikonoč dobite pri **David's**

Prstani z velikimi diamanti od 29.75

in vsakovrstna zlatnina za vsako priliko

Moške vse-volnene obleke vrhne suknje in fini čevlji

DAVID'S
932-934 E. 152nd St. (5 Points)
Poslužite se vašega kredita \$1.25 tedensko odplačevanje

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKES ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj. Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

MOSKI IN ŽENSKES
KI NE DELATE SEDAJ V NUJNI INDUSTRIJI

THE EUCLID CASE PLANT
IMA DELA V VSEH ODDELKIH DELAVCI NA PRODUKCIJI

Maintenance delavci in splošno pisarniško osovje

SE TAKOJ POTREBUJE NA VSEH ŠIFTIH VISOKA PLAČA OD URE. DOBRE DELOVNE RAZMERE. IZVRSTNA CAFETERIA — PRIMERNA TRANSPORTACIJA

Za prijazen intervju pridite osebno ali pokličite: IVanhoe 7300. Employment urad odprti od 9. zj. do 5. pop. vsaki dan.

Euclid Case Plant 1121 E. 260th St.
Vse uposlitive so v skladu s WMC regulacijami.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

Želi se kupiti
kakrašnokoli ledenic, katerekoli velikosti. Kdor ima naprodaj, naj pusti naslov v uradu "E".

CAMERA "Y" SHOP
16355 EUCLID AVENUE pri Ivanhoe Rd.
Cameras — Enlargers
Kemikalije, papir, film in druge slikarske predmete

Dr. L. A. Starce
Preiščem oči in določim očala
Uradne ure: 10-12; 2-4; 7-8
ob sredah: 10-12
ob sobotah: 10-12; 2-4
6411 St. Clair Ave. — HE. 1713

GRAND STUDIOS
Umetniško dovršeni portreti
787 E. 185 St. — IV. 0550
7547 Broadway — MI. 0768
1924 Clark Ave. — MA. 9592

Farmers Poultry Mkt.
Vogal Superior in E. 43 St.
Kokoši, race, goske, purmani in jajca
Prodajamo na debelo za ohcete in priredbe

Kerruish Jewelers, Inc.
818 E. 152 St. GL. 2007
Popravljamo vsakovrstne stenske, žepne in zapesne ure.
GEO. E. H. KERRUISH, last.

A. MALNAR CEMENT WORK
1001 E. 74 St. — ENd. 4371

Popravljam in predelujem hiše, stanovanja in trgovske prostore

Strehe pokrijemo nanovo ali pa popravimo stare strehe Zanesljivo in točno delo. Cene zmerno. Dam brezplačno proračun. Se pripravim

FRANK JANSKA
5715 Prosser Ave. EX. 1904

Naprodaj je
hiša za 3 družine; fornez na plin, 2 garaži, cementiran "drive-way". Se vzame loto v račun. Cena \$9,500. Hišo se vidi lahko vsak dan popoldne na 19515 Arrowhead Ave. — Za podrobnosti pokličite KE. 5152.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

IŠČE SE Tool Makers Die Makers

Za sedanjo nujno vojno delo

Zasigurana povojna bodočnost

Dobra plača od ure

Zglasite se pri

The E. F. Hauserman Co.
6800 GRANT AVE. južni konec E. 55 Thru poulične

Išče se MOŠKE za **Shipping & Packing**

v Axle in Gear departmentih

Dobra plača od ure za začetek in bonus

Izkušnja ni potrebna

Zglasite se pri

Lempco Products Inc.
WAREHOUSE
10205 Harvard Ave.

BENCH & MACHINE COREMAKERS

Nujno vojno delo

Plača od ure in overtime

Buckeye Brass & Mfg. Co.
6410 Hawthorne Ave. Central Ave. bus do E. 65 St. 1 blok severno

5 ur na dan

je vse, kar je zahtevanega od vašega časa, da delate v naši kafeteriji. Izkušnja ni potrebna. Pravljanje zelenjave in druga dela na razpolago. Damo obede in uniforme.

Vprašajte za Mr. Watts.

THE COLONADE
Leader Bldg. 524 E. Superior

Help Sponsor a Fighting DESTROYER!

O, BODI ČLOVEK!

Samemu sebi.

O, bodi človek... človek brez imena... človek misli zle v srca globinah!

O, bodi človek... človek, ki ne sveti človeka - sfingo skuša razumeti z ljubeznijo, ki vsemu se odpira

in v svetlem odpuščanju vse presnavlja, da je ko sonce, ki se v noč poslavlja ter z jutrom lepše vžge se sred vsemira!

Janko Samec.

MOJ ZASTRTI MAJ...

Globoko v meni rožni cvet brsti, a vendar ni pomladi v moje dni.

V srca temo mi sije bel smehljaj, a vendar bolj sem v temi ko do zdaj.

Na dlanih belih nove zarje svit, ko topla mlada kri mi je razlit -

in vendar rož in luči, toplih dni v samotno dušo, v srce bolno ni...

Ah, vse je le ko daljne slutnje duh!... Ob težkih bdim zastortih nem in tih -

in čakam mehke roke, da se vzpne, in moj zastrti, tihi maj odstre...

Vinko Žitnik

Mestne novice

Nov grob JOSEPH IVANČIČ

Pro dolgi bolezni je umrl na domačem domu Joseph Ivančič, star 56 let. Doma je bil iz Društva vasi, fara Bela cerkev na...

DODATEK

Novica se nam, da se je pokojnikova izpustila iz zahvale za pomoč Josepha Burja, ime Makers of Collinwood...

VAJE SLOVANA

Vsem pevcom zbora "Slovani" sporočamo, da se prihodnja vaučerska v ponedeljek, 2. aprila, pripravlja za koncert, kateri bo vršil 22. aprila, so peveci, da se redno udeležujejo.

IZ BOLNIŠNICE

Mrs. Mary Peterlin se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom, 612 Burns Rd., Madison, Ohio. Zdravljice so vabljeni, da jo obiščejo.

SE ZAHVALJUJE

Mrs. Mary Kovačič-Milavec, 61 St., se lepo zahvaljuje svojim prijateljem in prijateljicam in družini, katerih je bila del v času svoje bolezni, ko je pri padcu zlomila roko. Vsem želi veselje Aleluju.

LEPA DARILA

V Obilni trgovini s pohištvenimi artikli, 6612 St. Clair Ave., si za pohištvene in darila za dom, si njih zalogo.

VILE ROJENICE

Mr. in Mrs. Joseph Buchar, 6026 St. Clair Ave., so obiskale vile rojenice in pustile v spomin zalo hčerko. Mati in dete se nahajata v Glenville bolnišnici in se dobro počutita. Dekliško ime matere je bilo Emily Kokal. Čestitamo!

Urednikova pošta

Poročilo o delu odbora za Rdeči križ v 23. vardi

Z današnjim dnem se zaključuje mesec dni trajajoča kampanja za prostovoljne prispevke za Ameriški rdeči križ. Ako še niste prispevali v ta sklad, iz katerega se oskrbuje tudi naše fante in dekleta, ki se bojujejo na raznih frontah, storite to še danes pred zaključkom.

Odbor, katerega se je sestavilo v 23. vardi, je šel na delo spolno močjo in do sedaj je poleg, že poročanih prispevkov, prejel še sledeče:

Od nabiralcev in nabiralke: Mrs. Anna Kolland \$30.40; Mrs. Adeline Stevagi \$45.50; Mrs. Frances Marolt \$99.00; Mrs. J. Syrony \$34.75; Mrs. A. Rosman \$92.00; Mrs. Marie Kovačič, \$35.00; Mrs. Frank Vrant in Mrs. Tekavec, skupno \$164.30; Mrs. Mary Makovec \$85.50; Mrs. Emma Drobnič \$86.50; Mrs. Helen Mihelich \$113.00; Mr. John Vargo \$161.50; Mrs. Cecilia Subelj \$57.50.

Poleg posameznih prispevkov, so se tudi odzvale sledeče organizacije: Društvo "Ribnica" št. 12 SDZ, \$10.00; American Legion Post št. 273 \$10.00; American Legion Auxiliary št. 273, \$10.00; Community Welfare

Club \$25.00; Lithuanian Woman's Club, \$25.00; Yugoslav Slovene Club \$25.00; East Madison P.T.A., \$10.00; društvo Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ \$10.00; V Zelza gledališču se je nabralo skupno vsoto \$258.68.

Dalje so zopet oddali svoje nabrane prispevke sledeči nabiralci in nabiralke: Mrs. Sophia Syrony, \$10.50; Mrs. Anna Rossman, \$8.50; Mrs. Helen Mihelich, \$60.00; Mrs. Cecile Subelj, \$41.00; Florence Tait, \$10; Mr. Anton Grdina, predsednik North American banke, \$147; American Home \$173.00; Mrs. Agnes Prinčič, \$19.50; Mrs. Anna Sterniša \$39.75; Mr. Joseph Fortuna, \$116.50; Marion Kuhar, \$44.50; Anna Zalnich, \$40.40; Mrs. Mary Otoničar, \$24.50; Mr. John Sušnik \$130.

S zaključkom tega poročila se je v tej vardi nabralo vsoto \$2,555.37. Hvala vsem prispevateljem in pričakuje se še nadaljnjih prispevkov, glede katerih bo priobčeno ob zaključku kampanje.

John L. Mihelich, načelnik.

Med tovariši

"Kakšno mnenje imaš o doktorju Zavbarju?"

"Ta človek je popolnoma nesposoben!... Ko sem imel dopust, me je zastopal in mi dva najboljša pacienta ozdravil!"

Beračeva modrost

"Oprostite, gospod, da se vas usojam ponižno prositi podpore!"

"Za vruga vendar, saj ste bili že predvčerajšnjim tukaj!"

"Oh, kako sem vesel, da me, gospod, danes poznate! Predvčerajšnjim ste mi rekli, da mi ne morete nič dati, ker me ne poznate, danes me pa, hvala Bogu, poznate!"

MR. & MRS. FRANK BUBNIČ

Pivo - vino - žganje

Fish Fry vsak petek. Se priporočamo za obisk

10408 Union Avenue

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

Domača fronta

Cene pijače morajo biti vidne

Washington. — Office of Price Administration je objavil, da bodo morala vsa podjetja, ki prodajajo pivo ali druge pijače na podlagi malta, ali alkoholične pijače, za uživanje na licu mesta, razobesiti na dan 16. aprila ali preje, uradne OPA cenike, na katerih bodo navedene cene teh pijač. Na razpolago bosta dva cenika; prvi za pivo, ale, porter ali stout, na prodaj v steklenicah ali na kozarec, a drugi za 14 vrst alkoholičnih pijač, katere običajno imenujemo "bar liquors." Vsako podjetje bo moralo razobesiti maksimalne cene za toliko teh proizvodov, kot jih ima v prodaji.

Na obeh cenikih bo navedeno število ounces v kozarcu ali steklenici, za katero je veljavna omenjena maksimalna cena. V slučaju takozvanih "highballs" bo na ceniku navedena količina, v uncij, whisky-ja, ki se nahaja v pijači.

Več benzina za vrtnarje

Washington. — Office of Price Administration naznanja, da bodo osebe, ki imajo Victory vrtove, prejele tudi letos dodatne odmerke benzina za potovanja, potrebna za obdelovanje vrtov. Lokalni War Price in Ration odbori bodo sprejemali prošnje za dodelitev od 26. marca naprej. Pogoji, katerim bo moral vrtnar ustreči, da mu bo ugodeno, bodo v bitju isti kot zadnje dve leti, z dodatkom, da vrt ne sme biti oddaljen več kot 15 milj od vrtnarjevega doma, oziroma njegovega dela.

Penicilin za civiliste

Washington. — War Production odbor je v svojem prizade-

vanju, da stavi penicilin na razpolago tudi vsem bolnišnicam in zdravnikom, uspel in naznanil, da smejo producenti in razdeljevalci prodajati to zdravilo od 15. marca naprej v običajnem trgovskem prometu.

V-pošta najbolj varno dopisovanje

Washington. — Poročilo sestavljeno v OWI glede dopisovanja z vojnimi onstran morja potrjuje, da je V-pošta še vedno najbolj varni način dopisovanja, obenem pa tudi — ako upoštevamo vojne razmere — več ali manj redne brzine v dostavljanju. Vsak zavoj V-pošte nosi svojo posebno številko. Originalna pisma je zadržan, dokler ne javi urad onstran morja, da je prejel dotični zavoj. Šele tedaj so originali uničen. Ako se torej pripeti, da eden teh zavojev ne dospe tja, kamor je naslovljen, more poštni urad napraviti nove posnetke, ki so takoj odposlani naprej.

Od trenutka naprej, ko vržete pismo v poštno omarico, je vse pripravljeno za čim hitrejšo dostavo najbližjemu poštnemu uradu vojske ali mornarice. Poštni department sodeluje v tem pogledu tako popolnoma kot le more. V-pošta je takoj oddeljena od vseh drugih pošiljk in odide takoj na najbližje postojanko, kjer delajo posnetke. Te naprave se nahajajo v New Yorku, Chicagu in San Franciscu.

Od leta 1942 naprej, ko se je začelo dopisovanje z V-pošto, je bilo odposlanih preko 937,000,000 pisem po tem mikrofilmskem potu.

V-pošte pa se poslužujejo tudi vojska in mornarica za prenos ministerijalnih uradnih ukazov, instrukcij ali drugih dokumentov.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim cenjenim gostom, prijateljem in znancem!

MR. & MRS. LOUIS ROYTZ

GOSTILNA 17406 Grovewood Avenue

Serviramo pivo, vino in žganje. Se priporočamo za naklonjenost.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želi vsem

F. B. SERVICE STATION

E. 9th and LAKESIDE AVE. CHerry 8830 Sunoco Gas — Oil — Lubrication IN LEP PROSTOR ZA PARKANJE Frank Birtich, lastnik

Vesele velikonočne praznike prijateljem in znancem želita

MR. in MRS. CHAMPA lastnika

GLEN PARK CAFE

PIVO-VINO-ZGANJE 1049 East 185th Street Se priporočamo za naklonjenost.

ČE HOČETE dobro in zanesljivo zavarovalnico proti požaru, nezgodi in drugim nesrečam, obrnite se s zaupanjem na nas.

ČE HOČETE posredovanje pri prodaji, znamenjavi in nakupu zemljišča, zaupajte nam in dobili boste najboljšo postrežbo.

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem veselo Aleluju!

JOHN ZULICH

18115 Neff Road IVanhoe 4221

Vsem rojakom in rojakinjam, želim vesele velikonočne praznike z željo, da bi se fantje na bojnem polju kmalu zmagoviti vrnili domov!

John J. Prince Councilman

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

HOME EQUIPMENT SALES COMPANY

FRANK C. PERME

710 E. 152nd St. — MU. 4111

PRI NAS SI LAHKO NABAVITE VSE POHISTVO ZA DOM

Nove kuhinjske peči na plin dobite z regulatorjem od \$89.50 in naprej.

JOHN ROBICH

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

18650 Meredith Ave.

Kenmore 5152

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Izvršujemo vsakovrstna popravila na domovih ter delamo nove hiše.

Veselo veliko noč

V tem času radosti, ko se spomlad vzbujata in ljudje imajo praznično lice radosti ob spominu na velike dneve velikonočnih praznikov, vam želimo veselo veliko noč in mnogo piruhov. V bodoče vam bomo ravno tako postregli najboljše. Naš cilj je vedno skušati zboljšati naše delo.

Louis L. Ferfolia

LICENCIRAN POGREBNIK

9116 Union Avenue

Michigan 7420

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem

CLOVER DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

From Approved Dairies Joseph Meglich, lastnik

1003 EAST 64th ST. — ENDicott 4228

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Mayflower Milk

Mayflower Dairy 448 East 158th Street IVanhoe 5191

Mayflower se toplo priporoča slovenskim trgovcem in odjemalcem v iskrenem voščilu velikonočnih praznikov.

F. J. RACE ST. in SINOVI, lastniki

Wallace Honors Yugoslavs on Fourth Anniversary of Their Resistance

A message from Henry A. Wallace, Secretary of Commerce, keyed the reception held in honor of Yugoslavia yesterday (March 27th), for more than 300 distinguished guests at the Hotel Biltmore, under the auspices of the American Committee for Yugoslav Relief, 58 Park Ave., to celebrate the fourth anniversary of Yugoslav resistance against the Nazis.

"Today the democratic nations of the world have two special reasons for expressing their admiration of the glorious men and women of Yugoslavia," said the Wallace message, which was read by Zlatko Balokovic, associate chairman of the Committee.

"This particular day is more than an anniversary to mark the fourth year of their resistance to Nazi-fascism, although that alone is reason enough to make all liberty-loving peoples rejoice in their courage and selflessness. There is an even more important reason. For on this particular anniversary the Yugoslav people are beginning to enjoy the fruits of their struggle."

March 27th, proclaimed Yugoslav Resistance Day by many state governors, has become the Yugoslav equivalent of our Fourth of July.

"Today," Wallace continues, "there is a stable government in their country—a democratic government. This is the great thing for which they fought. All through the past four years the men and women who are achieving the miracle of victory over Hitler's war machine never for a moment lost sight of their true goal—the establishment of a democratic society. This they have also achieved, despite the fact that there are 20 Nazi divisions still within their borders."

"Their new government represents all the nationalities, all the political parties and all the religions of their country. Their government, in its first statement of principles and purposes, proclaimed to the world that the common man's rights as an individual and a member of modern society would be protected. Their government also announced that immediately upon the advent of peace, the men and women of Yugoslavia would go to the polls to elect their own

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths, Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

BEROS STUDIO
6116 St. Clair Ave. Tel. EN. 0670
Open daily as usual. Sundays by Appointment only

MALZ ELECTRIC SERVICE
6902 St. Clair Ave.
WISHES EVERYBODY A HAPPY EASTER!
RADIOS—WASHERS—SWEEPERS REPAIRED
Anything You Break. We Weld It
AUTO FENDERS, CHILDREN'S TOYS, ETC.
Open From 9 a. m. to 11 p. m.
EN. 4808 HE. 0575

representatives by the one, unequivocal, democratic process, namely, the universal, free and secret ballot.

"Under a people's government responsive to their needs and their hopes, the plain people, the fighting people of Yugoslavia will carve out that place in the democratic world for which they have stoically endured indescribable privations during the past four years. That is why I say that the heroic Yugoslavs have already achieved the greatest victory in their history."

Besides Mr. Balokovic, other speakers at the occasion included Newbold Morris, President of the City Council; Marcia Davenport, novelist, and Captain Philip F. Schuster, recently with the 15th Air Forces and holder of the distinguished Flying Cross, who told stories of his missions over Yugoslavia and the experience of his buddies who were forced to bail out over that country. In reciting his experiences in the course of his 52 missions, Captain Schuster said:

"The Yugoslav Partisans are really fighting a war. They don't fool around. We talk about an all-out effort here in America, but when one sees the Yugoslav all-out effort, one feels a little bit ashamed. The Partisans are working under very severe difficulties. They are very short of fire arms, ammunitions and supplies in general. This does not seem to stop them. Women and men fight side by side. They hide in the hills, use splendid tactics, sweep down on enemy and German positions and make it possible to form another area to be opened up for American airmen."

Among the many messages of greeting to the brave Yugoslavs read at the reception were those from Field Marshall Sir Henry Maitland Wilson, Herbert H. Lehman, Director General of UNRRA; Major General J. H. Hilldring, the Army's Director of Civil Affairs, and Maurice J. Tobin, Governor of Massachusetts.

Easter Dance

The annual Easter Parade Dance will again take place this Easter at the local Slovene Workmen's Home, Waterloo Rd., with the popular Vadnal Orchestra to furnish the music. For an enjoyable time both young and old are cordially invited to attend. D.M.O.

In Hospital

Edward Bernetich, 6917 Hecker Ave., is confined to Huron Rd. Hospital, where he recently underwent an operation.

Remember Pearl Harbor! Buy U. S. War Bonds and Stamps!

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy U. S. War Bonds & Stamps

MARCH 31, 1945

Wounded in Action

S/Sgt. Frank Justin

Mrs. Josephine Justin, 305 E. 156 St., was notified by the War Department, that her husband, S/Sgt. Frank Justin was seriously wounded on March 9, while serving in Germany with the infantry.

S/Sgt. Justin is 28 years of age, and is the son of Mrs. Annie Justin-Opalk, 305 E. 156 St. He entered the service in December, 1943, and has been overseas since January, 1945. His brother Joseph is serving with the medical corps. In a recent letter he stated that he suffered shrapnel wounds, and is in a hospital in France.

Cpl. Frank J. Seme

A telegram from the War Department to Mr. Lawrence Seme, 19601 Cherokee Ave., announced that his son, Cpl. Frank J. Seme was wounded in action in the Philippines last month. He was awarded the Purple Heart for his wounds. He was serving with a medical division. The 24-year-old soldier entered the army in August, 1942. A graduate of Collinwood High School, he was employed at the H. N. White Co., prior to his call to the service. He has been overseas since June, 1943. A brother, Pfc. Joseph P. Seme is stationed in Washington.

Pfc. Frank A. Petek

Wounded in action in Germany on Jan. 15, was Pfc. Frank A. Petek, son of Frank Petek, 20471 Tracy Ave. The 25-year-old soldier entered the service in February, 1944. He was employed at the Elwell Parker Electric Co. His wife, Mary Jane, is residing in Munhall, Pa.

Pfc. Joseph J. Skuly

Slightly wounded in Germany on March 6, was Pfc. Joseph J. Skuly, 20-year-old son of Mr. and Mrs. John Skuly, 3942 St. Clair Ave. Pfc. Skuly entered the service in June, 1943. He has been overseas since last December. His brother, Cpl. John, is missing in Belgium since Dec. 25, 1944.

Pfc. John A. Sray

A member of the 82 Airborne Division, Pfc. John A. Sray, son of Mr. and Mrs. Frank Sray, 3608 E. 80 St., was wounded in action in Germany on Feb. 2. He was previously wounded in France last July 3. A former employee of the Lamson & Sessions Co., he entered service in March, 1942. He left for overseas duty a year later.

Pfc. Joseph Zajac

Serving with a Marine division on Iwo Jima, Pfc. Joseph Zajac, son of Mr. and Mrs. Joseph Zajac, 6010 Linwood Ave., was wounded in action, and is in a base hospital in Hawaii. Pfc. Zajac enlisted in service in June, 1943. The former employee of the American Steel & Wire Co., has been overseas since June of last year.

Missing in Action

The War Department has announced that Pvt. Richard L. Vehovec, son of Mr. and Mrs. Anton Vehovec, 19100 Kewanee Ave. is missing in action in Germany since March 4th. His last letter home was written Feb. 25 from Belgium.

A former employee at the New York Central Railroad Co., he entered service last April. He was overseas only a month.

On furlough recently, was Pvt. Peter Markovich, son of Mr. and Mrs. Victor Markovich, 15008 Hale Ave. He is now stationed in Maryland.

Ensign J. Pirnat, son of Mr. J. Pirnat, 898 E. 146 St. was home on a 14-day leave from Corpus Christi, Texas. He received his commission last December.

Home on furlough is Angelo M. Cicigoy, R. M. 3/c

Miss Florence Dermasa, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Dermasa, 18520 Chapman Ave., will leave on April 9, for Fort Knox, Ky., and will take up duties with the Army Nurse Corps. For the past three years she was on the staff at Charity Hospital.

VOICE OF GLASBENAMATICA

It has been rumored that the Glasbena Matica singing society is presenting a concert on April 15. Did you say "Glasbena Matica?" Well, that is right! The date: April 15 is also right! But a concert?—No, siree, not this time! It is going to be an operetta, one which is being presented by popular request. Yes, sir-eee! None other than the ever beautiful melodious Johann Strauss' "Gypsy Baron."

This operetta was performed twice in 1941 to packed houses. People, who attended these performances will come again, as it is their desire to once more hear and see the never-to-be-forgotten "Gypsy Baron." So if you are one who missed it last time, take advantage of this opportunity—see "Gypsy Baron"—you will not regret it.

The musical direction of chorus and orchestra is under the capable hands of our own Mr. Ivan Zorman, with ingenious Vera Milavec-Slejko at the piano, while Rudolph Widmar, ace director of Ivan Cankar Dramatic Society will direct the action. More details later.

To insure yourself of a good seat, get your ticket now, from any of the members or put your order in at Makovec's. The tickets are at popular prices \$2, \$1.50 and \$1.

At this time, the members of Glasbena Matica wish to extend Easter Greetings to all their many friends and patrons!

Easter Greetings

Joseph P. Ivec, stationed with the 180th Engineers, writes from his Hotel Fox Hole, somewhere in Holland, and sends his Easter greetings to all his friends.

He writes that his "hotel" is equipped with air-conditioned bedrooms and latrine, finest box lunch (K. rations), fresh water daily (for standing only), the finest mud in the country for beds and long walks. He suggests you bring your guns as the hunting is good—and most of all ladies are welcome!

Birth

Mr. and Mrs. Fink, Goller Ave. announce the birth of a baby boy. Mother's maiden name was Vida Gulich. She is the daughter of Mr. and Mrs. Gulich, 15915 Whitcomb Rd. Congratulations!

Killed in Action

Pfc. Anthony L. Strekal, son of Mr. and Mrs. Joseph Strekal, 12309 Carrington Ave., who was reported missing since Jan. 2 in Belgium, was killed in action on that date, the War Department disclosed recently. He was the husband of Mary Strekal, 1123 E. 63 St.

In the army since April 3, 1942, he was a member of Gen. Patton's Third Armored Division.

On Tuesday, April 10, a memorial mass will be offered in his honor at St. Paul's Church, 1369 E. 40 St. Besides his parents, he is survived by two brothers and two sisters.

Mrs. Marion Nardi, 14761 Coit Rd., daughter of the well known Mr. and Mrs. Peter Lustrik, Larchmont Rd., was notified by the War Department that her husband, Norman, was killed in action in Germany while fighting with the 121st Division of the First Army. The 25 year old soldier is also survived by a sister, and brother, Richard in the service who several months ago was the sole survivor of a crew in an airplane crash.

In Cleveland

Visiting in Cleveland last week for a few days, were Mr. and Mrs. Mike and Mary Bradley, and son and daughter, Johnny and Theresa, of James City, Pa. They were visiting Mrs. Bradley's brother, Mr. Debevec of E. 55 St. Johnny Bradley will enter the army shortly.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio
762 E. 185th ST.
IVanhoe 1166

GOLDSCHMANN IN FINAL APPEARANCE

Vladimir Golschmann will make his last appearance this season as guest conductor of The Cleveland Orchestra at the orchestra's symphony concerts in Severance Hall on Thursday and Saturday evenings, April 5 and 7. Mr. Golschmann will open the program with the Overture, "The Roman Carnival" by Berlioz and close with the First Symphony of Brahms. The program will also include the Violin Concerto of Sibelius in which Tossy Spivakovsky will be the soloist. Mr. Spivakovsky, who has recently resigned as concertmaster of The Cleveland Orchestra in order to devote himself to a concert career, will make his second appearance this season as soloist at these concerts. It will also be his last solo appearance as concertmaster of The Cleveland Orchestra.

Easter Parade at Slov. Nat'l Home

Spartans will hold their annual Easter Parade Dance tomorrow night in the auditorium of the Slovene National Home, E. 65th St. and St. Clair Ave.

Popular dance tunes combined with the ever welcome waltzes and peppy polkas will be furnished by Pete Srnick's orchestra.

For an enjoyable evening where laughter and gaiety prevail, visit the Spartans' Easter Parade Dance.

Easter Twilight Concert Sunday

Rudolph Ringwall will conduct The Cleveland Orchestra in a special Easter Twilight program in Severance Hall tomorrow afternoon at 3:30.

EASTER...

means the yearly reminder that the old life has ended and a new life and hope comes to all.

So we lay aside the sorrows of yesterday and turn to the joys of tomorrow.

This new life must mean music and song in our hearts—and when we think of music and song we turn to

MERVAR MUSIC MART

"THE HEART OF MUSIC"

6919 St. Clair Avenue

AS NEW AS TOMORROW

HOUSEWIVES,
A New Convenient
Package for Milk

Compact and Easy
to Handle

Today Available at
Your Favorite Store
—or wagon

To All Our Patrons and
Friends We Wish a
Happy Easter!

THE NEW T-SQUARE MILK BOTTLE
SAVES SPACE HANDLES and POURS EASIER

EUCLID-RACE DAIRY CO.

515 EAST 200th ST.

KE. 0515

SPARTANS' EASTER PARADE DANCE

EASTER SUNDAY
APRIL 1st

AT SLOVENE NAT'L HOME,
St. Clair Ave.
ADMISSION 50c

MUSIC BY
PETE SRNICK'S ORCHESTRA
Everybody Invited to Enjoy
Good Times!